

'11 liure

© Carles Fargas

grimègies

idea original **Tortell Poltrona**

direcció **Jaume Mateu**

Teatre Lliure Gràcia - del 19 al 30 de desembre

Grimègies

idea original **Tortell Poltrona** direcció **Jaume Mateu**

pallasso **Tortell Poltrona**

assessorament artístic **Jaume Mateu** i **Claret Papiol** / escenografia i vestuari **Antonio Belart** i **Emma Escolano** / il·luminació **Quico Gutiérrez** / creació sonora **Roc Mateu**

col·laboració en la creació **Pepe Viyuela**, **Chacocachi**, **Arcadi Oiveras**, **Fanny Thollot** i **Montserrat Trias** / col·laboració especial **Mario Gas** / cap tècnic **Roc Mateu** / tècnic d'escenari **Ignasi Pujol** / producció executiva **Montserrat Trias** i **Lourdes Carracedo**

artefactes **Nartxi Azkargorta**

i els equips del **Teatre Lliure**

coproducció **CAER - Centre d'Arts Escèniques de Reus** i **CRAC - Centre de Recerca de les Arts del Circ**

espectacle en català

durada **1h. 5' sense pausa**

espectacle recomanat a partir de 7 anys

sala adaptada / sistema d'anell magnètic per a persones amb discapacitat auditiva

horaris: de dimecres a divendres a les 20:30h.

el dissabte a les 17:30h. i a les 21h.

el diumenge a les 18h.

preus: 28€/ 19,05€ (dimecres, dia de l'espectador) / 23,55€ (amb descompte, excepte el dia de l'espectador)

Solo de Tortell Poltrona: un viatge fet des de la maduresa del pallasso i que desmunta molts dels nostres prejudicis davant la mort.

“A escena, el pallasso prepara animat el gran viatge, el seu traspàs. Prepara, reflexiona i fa front als entrebancs. No és un comiat, és una manera d’entendre la vida, perseguint amb la tendresa i el riure uns instants d’eternitat.”

Grimègies es va estrenar el 16 d’abril del 2011 al Teatre Bartrina de Reus.

El mateix 2011 va rebre el premi al Millor Espectacle de Circ Còmic de la II edició dels Premis Zirkòlika de Circ de Catalunya.

grimègia f. Paraula inventada pel pintor Isidre Nonell cap al tombant del segle XIX/XX, que venia a significar disbauxa, més aviat amb connotacions sexuals. Va fer-se molt popular durant bona part del segle XX i va adquirir també un significat més lleuger de gatzara.

Les trifulgues d'un pallaso sol que afronta el seu viatge, un viatge que a tots ens ha tocat en sort des del moment en què naixem.

A escena, el pallaso prepara animat el gran viatge, el seu traspàs. Prepara, reflexiona i fa front als entrebancs. No és un comiat, és una manera d'entendre la vida, perseguint amb la tendresa i el riure uns instants d'eternitat.

El riure i el plor. Els extrems es toquen i la realitat és relativa. Necessita riure per sobreviure, per fer més comprensible la petitesa de la seva existència. Marxa però n'arriba un altre. Tot és substituïble. Tot plegat una grimègia, tant per qui ve com per qui se'n va, ningú no es queda on està. Un tema transcendental tractat sense transcendència, amb quotidianitat i sentit de l'humor.

De les èpoques mes remotes, el pallaso és la persona pagada per fer riure, i ho fa, sobretot, de les coses que no som capaços d'entendre. Un tema tabú, un joc amb les pròpies pors, els amors i els desamors.

Tortell Poltrona

Un pallaso ha de sortir de viatge, ho vol deixar tot llest i prepara els seus trapeus amb l'afició, la laboriositat i l'alegria pròpia dels ingenus. El viatge que afronta l'haurem de fer tots en algun moment, perquè se'n va al més enllà, però això, només ho sap el públic. Ell, Tortell Poltrona, va fent, i va compartint les seves reflexions amb els espectadors, que assisteixen divertits a l'activitat frenètica que desplega la figura tendra, entranyable i entremaliada del pallaso, que tan aviat mostra la seva cara més irreverent en ensenyar-los els seus calçotets del Barça, o exhortant-los a tirar-se pets, com el seu compromís sincer envers el món, la vida i la nostra societat. Un dels millors pallasos de l'actualitat en el nostre país relativitza i desdramatitza, a *Grimègies*, el tema de la mort, el tracta amb quotidianitat i molt sentit de l'humor, que és la millor manera de tractar allò que no som capaços d'entendre.

Dani Chicano

Les *Grimègies* de Poltrona

Els bons pallasos continuen complint l'eterna, sublim missió de qüestionar tot el qüestionable i esmicolar tots els tabús. De tabús, les societats occidentals en tenim una llista llarga i variada, però n'hi ha un d'irreversible: la mort. I és amb la mort que ara se les heu Tortell Poltrona. Un pallaso només pot encarar un projecte com *Grimègies* des de la maduresa personal i professional. Tractar de tu a la Dama (luxe exclusiu de filòsofs, bruixots i capellanassa) i sortir-ne indemne després d'haver-li pessigat el cul no és a l'abast de qualsevol mortal. Sol en escena i jugant a cuit amb la quarta paret i un nadó inexistent, Poltrona va del naïf al metafísic tot esparracant amb alegre naturalitat el rosari de prejudicis amb què al llarg dels segles el catolicisme, la societat i els ancestres ens han angoixat a l'entorn de l'instant més transcendental de la nostra existència. Segur que Poltrona firmaria la frase amb què Jan Fabre presentava el solo *Preparatio Mortis*: “*És precisament a través de la mort que aprenem a mirar la vida de manera diferent*”.

Jordi Jané

la crítica ha dit:

“No sé ben bé per què en Tortell Poltrona fa servir aquest títol per al seu nou espectacle, però m’imagino que té a veure amb les ganes de treure ferro i no espantar gaire: no es tracta d’un espectacle qualsevol, sinó d’una deliciosa reflexió sobre la mort. (...) Poltrona, pallaso, ha aconseguit el que no em pensava: jo que creia que voldria fer-nos plorar, i el que fa en canvi és posar un nas vermell a la gran temuda. (...) Ell mateix (i un cotxet) intenta explicar el perquè de l’existència, amb un suggeriment encara més irònic: tal vegada tot és meravellosament absurd. (...) Tenim un gran filòsof, tenim un gran artista, tenim un gran pallaso. No se’l perdin, si us plau.”

Jordi Cabré (**El Punt**)

“Grimègies és un treball sòlid i coherent que, ajustant algunes coses, pot convertir-se en el testament del millor pallaso català després de Charlie Rivel. (...) Grimègies suposarà, segur, un pas endavant en la vida artística de Poltrona. Un espectacle en què fa més por la vida real, plena d’injustícies i totalment insostenible, que la mort mateixa, un viatge que Poltrona fa content i feliç. Els textos són profunds, absurds i plens de facècies; es mostra un Tortell poc radical en les paraules, però amb una conclusió revolucionària. (...) I ja ho va dir Pitàgores, hi ha ànimes que després de la seva encarnació tenen un lloc entre els immortals.”

Marcel Barrera (**Avui**)

“En l’espectacle, que ja s’ha pogut veure en diverses poblacions com Reus o Girona, no hi falten ni el riure ni el plor, per tractar un tema transcendental sense transcendència, amb quotidianitat i sentit de l’humor. És un muntatge que parla sobre la mort i els relleus vitals i generacionals des del llenguatge del clown.”

(**El 9 Nou**)

“Amb Grimègies, [Poltrona] potencia l’element reflexiu i poètic del seu llenguatge artístic i, sense perdre ni un bri del candor que acompanya aquest gran pallaso, fa una crida a la necessitat de construir un món més just, en consonància amb l’esperit amb què afronta la seva dedicació a Pallassos Sense Fronteres. Ho fa desdramatitzant la mort que, en alguns moments, fins i tot sembla per moments una alternativa millor que no restar en aquest món injust i desigual.”

Dani Chicano (**El Punt Avui**)

Tortell Poltrona

(Barcelona, 1955)

Jaume Mateu Bullich, conegut també per Tortell Poltrona, és fundador i president de l'ONG Pallassos Sense Fronteres amb la qual ha fet expedicions a Croàcia, Sèrbia, Bòsnia, Kosovo, Sàhara, Armènia, Chiapas, Sri Lanka, Colòmbia, Brasil, Cuba, Sierra Leone, Costa d'Ivori, Benín, Haití...

Des de l'any 1978 participa a Festivals Internacionals de Teatre d'Europa i d'Amèrica. A l'escenari ha treballat amb il·lustres pallassos com Charlie Rivel, Oleg Popov, i també davant d'artistes com Joan Miró, J. V. Foix i Joan Brossa. També ha produït, dirigit i participat en diverses sèries de televisió, com *Els Pallassos*, *Poltrona Express*, *Frequencia Pirata*...

espectacles de circ

- 2010/11 *Circ Cric*. Circ itinerant.
- 2010/09 *Circ Cric al Parc Natural del Montseny*.
- 2009 *Els racons de la memòria, 35 anys fent el pallasso!* Teatre Lliure.
- 2009 *Circ Cric al Teatre Circo Price*, Madrid.
- 2008 *Circ Cric al Parc Natural del Montseny*. Homenatge a la trapezista Carmen Sánchez.
- 2007 *Circ Cric al Teatre Lliure*.
- 2002/2006 *Circ Cric*. Circ itinerant.
- 2001 *Fa mi re*. Coproducció amb el Teatre Nacional de Catalunya.
- 2000 *Circ Crac*, circ itinerant amb la família Craconi.
- 1999 *Circ Crac*, "Uj, ara... !".
- 1999 *Circ Crac*, "Tot esperant Godot".
- 1999 *Circ Crac*, "Les noces".
- 1998 *La nit de les mil llunes*. Coproducció amb el Mercat de les Flors.
- 1998 *Circ Crac "Arran"*.
- 1997 *Circ Crac "Miratges, mentides i misteris"*. Coproducció amb el Mercat de les Flors.
- 1997 *Rumbaquetumba*.
- 1996 *Circ Crac "In fraganti"*. Coproducció amb el Mercat de les Flors.

- 1995 *Circ Crac "La gran reprís"*. Coproducció amb el Mercat de les Flors.
- 1994 *Jo, mosca*.
- 1990 *Dents ben netes*.
- 1989 *La bandaclowns*.
- 1989 *Post-clàssic*.
- 1988 *Clovni*.
- 1983 *Bogeries*.
- 1981 *Circ Cric*.
- 1978 *Germans Poltrona*.
- 1976 *El circ més petit de tots*.

altres

- 1995 Director i fundador del CRAC, Centre de Recerca de les Arts del Circ.
- 1984/86 Director i fundador del Festival Internacional de Pallassos de Cornellà.
- 1981 Director i fundador del Circ Cric.
- 1974 Cantant còmic de la Gran Orquestra Veracruz.

premis i mencions

- 1981 El jurat dels Premis FAD Sebastià Gasch de les Arts Parateatrals destaca la tasca del Circ Cric per la consecució d'un circ català.
- 1983 3r. Premi Festival de Clowns de Viena, Àustria a Tortell Poltrona.
- 1987 Finalista I Biennal de Vídeo de Barcelona a Circ Cric Videoproduccions.
- 1988 Premi Joanot de Teatre a Tortell Poltrona.
- 1994 Medalla Mèrit Cultural Palestí a Gaza (Palestina) a Tortell Poltrona per la seva tasca amb Pallassos sense Fronteres.
- 1995 Premi de la Crítica Teatral de Barcelona per l'espectacle *La gran reprís*.
- 2000 Premi Especial de Circ a la III Edició dels Premis Max a Tortell Poltrona.
- 2000 "Lamiak de Bronze" del Festival "Teatre Humor de Carrer" a Tortell Poltrona.

- 2001 Premi ARC de l'Associació Professional de Representants, Promotors i Managers de Catalunya, per la seva trajectòria artística i professional a Tortell Poltrona.
- 2001 "Ignasito" de la IV Trobada de Pallassos a Tortell Poltrona.
- 2001 Premi F.A.D. d'Honor d'Arts Parateatral Sebastià Gasch a Tortell Poltrona, "el nostre nen del temps etern".
- 2002 Premi COPENE de Teatre (Salvador de Bahía, Brasil) a Tortell Poltrona.
- 2005 Premi Nacional de Cultura de la Generalitat de Catalunya a Jaume Mateu (Tortell Poltrona) i Montserrat Trias (Titat Craconi) pel Circ Cric.
- 2008 Premi de la Supreme Master Ching Hai International Association a Tortell Poltrona per la creació de Pallassos sense Fronteres.
- 2008 Premi Xammar de Cultura atorgat per Òmnium Cultural a Tortell Poltrona.
- 2008 VII Guardó Marta Mata de Pedagogia que concedeix l'associació Rosa Sensat a Circ Cric "per la seva acció oberta al món a través d'un art generador de cultura, una cultura oberta que ajuda a les persones a ser més humans, encara que sigui per uns instants, sense fronteres entre petits i grans".